

І МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

(7 грудня 2021 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ
ДОПОМОГИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (м. КИЇВ)
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ (м. КИЇВ)
ПОЛТАВСЬКИЙ ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ
ОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ОПОЛЕ, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТУ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ У
ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА СТРАХУВАННЯ І ФІНАНСІВ (м. СОФІЯ, БОЛГАРІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА (MRU) (м. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ В КОШИЦЯХ
(м. КОШИЦЕ, СЛОВАЧЧИНА)
АЗЕРБАЙДЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. ГЯНДЖА, АЗЕРБАЙДЖАН)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА, КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»,
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

7 грудня 2021 року

м. Полтава, Україна

<i>Левчук І.Б.</i>	
Напрями модернізації механізмів публічного управління системою соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	218
<i>Ликов В.І.</i>	
Сільський зелений туризм як чинник розвитку територіальних громад	222
<i>Литовченко А.П.</i>	
Особливості комунікації між закладами охорони здоров'я та органами місцевого самоврядування на первинному рівні	224
<i>Малафійк І.В., Данилюк К.В.</i>	
Механізми публічного управління системою соціального забезпечення населення об'єднаних територіальних громад	227
<i>Панасенко Н.Л.</i>	
Особливості інклюзивного розвитку аграрного ринку	230
<i>Панасюк В.І., Байбуз Л.Ф.</i>	
Механізм державного регулювання зайнятості населення	232
<i>Панько О.І.</i>	
Структурно-функціональна модель системи державного управління розвитку дитячо-юнацьких спортивних шкіл	234
<i>Пасемко Г.П., Дроб'язко В.В.</i>	
Система місцевого самоврядування в Швеції як приклад досвіду для України	238
<i>Поступна О.В., Іович Р.І., Філенко Д.С.</i>	
Цифровізація туристичної галузі регіону (на прикладі Харківської області)	241
<i>Ситник А.П.</i>	
Розвиток цифрових компетентностей жителів як соціальна функція територіальних громад	245
<i>Сьомич М.І., Кампанець О.І.</i>	
Права і гарантії діяльності професійних спілок в загальній системі управління персоналом	248
<i>Таран О.М., Мангушева В.М.</i>	
Запобігання стресу та професійного вигорання в діяльності публічних службовців	252
<i>Таран О.М., Сало М.І.</i>	
Формування управлінської культури сучасного керівника	255
<i>Тарасенко Д.Л., Сухова К.К.</i>	
Сучасні проблеми держави та органів місцевого самоврядування з забезпечення соціальними послугами населення територіальних громад	259
<i>Шмуренко Н.О., Циклаури Н.К.</i>	
Міжнародний досвід формування місцевих бюджетів та можливості його застосування в Україні	262
<i>Шульгіна О.В.</i>	
Визначення ролі правової культури педагогічних працівників в системі професійно-технічної освіти України	266

2. У Харкові проводять екскурсії для людей із особливими потребами. *INVAK.INFO* : веб-сайт. URL: <https://invak.info/bezbaremost/ua-kharkovi-provodyat-ekskursiyi-dlya-lyudej-iz-osoblivimi-potrebam.html> (дата звернення 02.12.2021).

3. У Харкові стартує соціальний проєкт «Картка харків'янина». *Харківська міська рада* : веб-сайт. URL: <https://www.city.kharkov.ua/uk/news/ua-kharkovi-startue-sotsialniy-proekt-kartka-kharkivyanina-47656.html> (дата звернення 02.12.2021).

4. Харківський міський зоопарк : веб-сайт. URL: <https://zoo.kharkov.ua/> (дата звернення 02.12.2021).

5. Харківський обласний туристсько-інформаційний центр : веб-сайт. *Обласний комунальний заклад «Харківський організаційно-методичний центр туризму»*. URL: <https://tourcenter.kh.ua/front> (дата звернення 01.12.2021).

Анатолій Павлович Ситник,
аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЖИТЕЛІВ ЯК СОЦІАЛЬНА ФУНКЦІЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Проблемою посилення цифрової спроможності територіальних громад є відсутність на законодавчому рівні потреби у навчанні у сфері цифрових навичок впродовж усього життя та освіти. Більшою мірою цифрові навички та вміння жителів України як споживачів цифрових послуг та сервісів розглядаються, як інструмент допомоги цифровому розвитку економіки. Тим часом європейський підхід спрямований на створення умов для використання громадянами цифрових технологій для особистого розвитку, працевлаштування, освіти та громадської участі. На відміну від реалій України, європейський підхід наголошує на питаннях кіберзахисту суспільства та особистого захисту кожної людини.

Щоб мешканці сіл усвідомили необхідність цифрових навичок та переваги користування ними, опанували ці навички в територіальних громадах України необхідна просвітницька кампанія.

Саме тому, пріоритетами у процесі розвитку цифрових компетентностей жителів територіальних громад України мають стати:

- створення та поширення навчальних ресурсів, консультаційної допомоги посадовим особам органів місцевого самоврядування з питань розвитку е-демократії та цифровізації територіальних громад;
- підвищення цифрової грамотності населення (створення умов для навчання дорослих), громадських об'єднань, бізнесу;
- впровадження мотиваційних програм та проведення інформаційних кампаній для більшого залучення жителів до використання впроваджених цифрових інструментів.

Драйверами цифрової освіти в громадах України сьогодні розглядають бібліотеки. Вони мають стати діджитал-хабами, де населенню пропонуватимуть

швидкий та надійний доступ до Інтернету поряд з послугами навчання за різними напрямками роботи з цифровими технологіями.

Міністерство цифрової трансформації завдяки проєкту «Дія. Цифрова освіта» отримало можливість на 1 липня 2021 р. передати за сприяння Української бібліотечної асоціації 2000 з запланованих 5000 од. комп'ютерної техніки бібліотекам. Зокрема, бібліотекам Миколаївської області – 636 од., Хмельницької – 300 од., Вінницької – 300 од., Херсонської – 200 од., Одеської – 150 од., Полтавської – 150 од. Полтавщина стала сьомим регіоном, де передали комп'ютери. В результаті 61 бібліотека у восьми громадах Полтавської області зможе запроваджувати надання активних послуг пов'язаних із підвищенням цифрової грамотності громадян.

В Полтавській області працює понад 170 хабів, де жителі області через платформу Дія. Цифрова освіта можуть проходити навчання, 95 % з них організовані на базі бібліотек. Бібліотекарі пройшли курс «Тренінг для тренерів», отримали електронні сертифікати та надають консультації щодо цифрових послуг. Фахівці постійно навчаються та беруть участь у вебінарах.

Проте, у Полтавській області – 764 бібліотеки, із них комп'ютеризовано лише 359, зокрема в сільській місцевості – 265. Мають доступ до інтернету – 334 бібліотеки, з них в сільській місцевості – 237. У Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 рр. передбачено залучення до цифрової грамотності через платформу «Дія» мінімум 200 тис. осіб [1]. Просвітницька функція бібліотек має реалізовуватися через різні форми цифрового навчання: школи, курси (навчальний курс «Базові цифрові навички»), семінари, практикуми, індивідуальні заняття.

На рівні територіальних громад Полтавської області з метою забезпечення запровадження принципів державної політики розвитку цифрового суспільства, цифрових навичок та цифрових прав громадян, поширення використання державних та місцевих електронних сервісів, їх доступності для громадян, доцільно поширювати практику розробки та затвердження Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів територіальної громади на 2022-2026 рр. Це можливо з врахуванням схваленої Кабінетом Міністрів України (3 березня 2021 р.) Концепції розвитку цифрових компетентностей для громадян України до 2025 року [2].

Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів вже ухвалені в Тернопільській, Хмельницькій, Бобровицькій, Мукачівській, Мирноградській, Овруцькій міських територіальних громадах. Концепція має передбачати аналіз стану цифрової грамотності, здійснення заходів щодо розвитку цифрових компетентностей населення громади, впровадження відповідних стимулів для цифровізації суспільної сфери, усвідомлення наявних викликів, набуття жителями громади цифрових компетентностей, стимулювання використання та споживання цифрових технологій та електронних послуг.

Документ може мати такі розділи: «Загальні положення», «Мета концепції та очікувані результати від її реалізації», «Доцільність розвитку цифрових компетентностей жителів громади», «Основні завдання концепції», «Заходи щодо розвитку цифрових компетентностей жителів громади», «Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми», «План заходів реалізації концепції».

Заходи щодо розвитку цифрових компетентностей жителів громади мають набути чіткого плану (табл. 1).

Таблиця 1

План заходів з реалізації Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів територіальної громади

Найменування заходів	Відповідальні за виконання
1. Проведення дослідження для оцінки потенціалу та перспектив цифрового розвитку населення громади	Виконавчі органи місцевої ради
2. Розроблення методичних рекомендацій щодо застосування рамок цифрових компетентностей, в тому числі із залученням представників бізнесу та громадськості	Виконавчі органи місцевої ради
3. Організування безкоштовного курсу базового рівня цифрової грамотності	Виконавчі органи місцевої ради, бібліотеки громади
4. Розроблення та запровадження переліку цифрових компетенцій та навичок цифрових професій у виконавчому органі місцевої ради	Виконавчі органи місцевої ради (в т. ч. відділ кадрової роботи)
5. Проведення моніторингу рівня цифрової компетентності посадовців органів місцевого самоврядування та сприяння проходженню тестування в рамках національного проєкту з цифрової грамотності Дія. Цифрова освіта	Виконавчі органи місцевої ради (в т. ч. відділ кадрової роботи)
6. Організація заходів/навчачь для підвищення рівня цифрової компетентності людей похилого віку	Виконавчі органи місцевої ради (у т.ч. відділ кадрової роботи),
7. Розробка змістовних інструкцій наявних електронних сервісів та оприлюднення їх на інтернет ресурсах виконавчого органу місцевої ради	Виконавчі органи місцевої ради
8. Відкриття точок доступу до набуття цифрових компетентностей	Виконавчі органи місцевої ради, бібліотеки громади
9. Проведення інформаційних кампаній, спрямованих на популяризацію цифрових технологій в цілому та цифрових навичок і цифрових компетентностей	Виконавчі органи місцевої ради (відділ інформаційного забезпечення)
10. Проведення конкурсів, турнірів, інших інтелектуальних змагань для підвищення рівня цифрової компетентності різних вікових груп	Виконавчі органи місцевої ради (відділ інформаційного забезпечення, відділ освіти)
11. При підготовці нових або внесення змін до існуючих нормативних актів та реалізації владних повноважень органами місцевого самоврядування запровадження реалізації принципу «цифровий за замовчуванням»	Виконавчі органи місцевої ради
12. Розроблення та запровадження застосування універсальних цифрових послуг для громадян у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, громадської безпеки, транспорту, екології тощо	Виконавчі органи місцевої ради

Реалізація Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів територіальної громади на 2022-2026 рр. потребуватиме інформаційної підтримки у вигляді популяризації Рамки цифрових компетентностей для громадян України серед населення громади, роз'яснення необхідності підвищення рівня цифрової грамотності, підвищення рівня захисту від

шахрайства та маніпуляцій в цифровому середовищі, уникнення інших небезпек в інтернеті, використання цифрових технологій для навчання протягом життя та власного розвитку, а також ефективного користування електронними сервісами тощо.

При реалізації різних ідей цифрової освіти та створенні умов для навчання дорослих обов'язковим є впровадження мотиваційних програм та проведення комплексних комунікаційних кампаній з мотивації громад до включення у процеси користування інформаційними технологіями.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку Полтавської області на 2021-2027 рр. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/strategiya-rozvytku-poltavskoyi-oblasti-na-2021-2027-roku.pdf> (дата звернення: 20.11.2021).
2. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: Постанова Кабінету міністрів України від 05.03.2021 № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-n#Text> (дата звернення: 20.11.2021).

Микола Іванович Сьомич,

доктор економічних наук, професор

*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

Октябрина Іллівна Компанець,

*здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ПРАВА І ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Профспілки розглядаються в якості специфічних суб'єктів правової діяльності. Їхній статус (правове положення) визначено чинним законодавством України, що встановлює права – і дієздатність профспілок, основні (статутні) права і обов'язки, а також гарантії їхнього здійснення.

Разом з тим у рамках загального правового становища профспілок законодавство виходить, з одного боку, з існування принципу плюралізму в організації і діяльності профспілок, а з іншого боку – регламентує статус окремих рівнів органів профспілкової системи, зокрема, профкомів підприємств (організацій), галузевих і регіональних профспілкових органів.

Державний курс на роздержавлення і приватизацію підприємств ставлять, як основну функцію профспілок України – захист інтересів людей праці. При цьому оптимальним методом реалізації захисної функції стає організація правового соціального партнерства – цивілізованої форми взаємин між профспілками, підприємцями (роботодавцями) і урядовими структурами.